

ЎЗМУ ХАБАРЛАРИ

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

МИРЗО УЛУГБЕК НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ
УНИВЕРСИТЕТИ ИЛМИЙ ЖУРНАЛИ

**ЖУРНАЛ
1997
ЙИЛДАН
ЧИҚА
БОШЛАГАН**

**2022
1/1**

**Ижтимоий-
гуманитар
фанлар
туркуми**

Бош муҳаррир:

И.У.МАЖИДОВ – т.ф.д., профессор.

Бош муҳаррир ўринбосари:

Р.Х.ШИРИНОВА – ф.ф.д., профессор

Таҳрир хайъати:

Сагдуллаев А.С. – т.ф.д., проф.

Аширов А.А. – т.ф.д., проф.

Баллиева Р. – т.ф.д., проф.

Маликов А.М. – т.ф.д., проф.

Юсупова Д.Ю. – т.ф.д., проф.

Муртазаева Р.Х. – т.ф.д., проф.

Мўминов А.Г. – с.ф.д., проф.

Ганиева М.Х. – соц.ф.д., проф.

Мадаева Ш.О. – ф.ф.д., проф.

Туйчиев Б.Т. – ф.ф.д., проф.

Мухаммедова Д.Г. – псих.ф.д.

Тўхтаев Х.П. – ф.ф.н., доц.

Болтабоев Х. – фил.ф.д., проф.

Рахмонов Н.А. – фил.ф.д., проф.

Жабборов Н.А. – фил.ф.д., проф.

Сиддиқова И.А. – фил.ф.д., проф.

Ширинова Р.Х. – фил.ф.д., проф.

Садуллаева Н.А. – фил.ф.д., доц.

Арустамян Я.Ю. – фил.ф.д., доц.

Пардаев З.А. – фил.ф.ф.д., PhD.

Масъул котиб: **З. МАЖИД**

ТОШКЕНТ – 2022

МУНДАРИЖА

Тарих

Абдуллаев Э. Темурийлар даврида амир, бек унвонлари масаласининг илмий адабиёт ва хориж манбаларида ёритилиши.....	4
Зиёев Ш. Марказий осий давлатлари – европа иттифоқи сиёсий алоқалари тарихшунослиги.....	7
Инсопов А. Ўзбекистонда нодавлат нотижорат ташкилотларини ривожланишида хорижий давлатлар тажрибаси ва амалиёти.....	10
Қудратов Д. Ўрта асрлар урбанизация жараёнларининг таҳлиллари (умумийлик ва ўзига хослик).....	14
Рашидов О. Ўзбек зиёлилари ижодида миллий ва пролетариат мафкураси ўртасида кураш.....	18
Турсунов Р. XIX асрнинг 2 ярми - XX аср бошида туркистон ўлкасидаги экологик ҳолат ва сув ресурслари таснифи.....	22

Фалсафа

Alimboyeva R. Mustaqillikning dastlabki yillarida o'zbekistonda jismoniy tarbiya va sport: xalq ta'limi tizimida.....	27
Alimova K. Techniques of developing lexical skills and their implementation.....	31
Аманов Ф. Ёшлар ижтимоийлашувида маънавий – ахлоқий тарбиянинг ўзига хос жиҳатлари.....	34
Атахўжаев В. Миллий кадрятлар тизимида комил инсон масаллари (ойла маънавияти мисолида).....	37
Atoyev F. Talabalarga axborot texnologiyalari fanini o'qitishda elektron ta'lim resurslari o'rni.....	41
Akhmadjonova K. Communication strategies of children in situations introduction of new vocabulary in a foreign language.....	44
Beknazarova S., Qahramonova X. Texnika ixtisosligi talabalarida informatsion kompetentlikni shakllantirish metodikasining informatsion-analitik imitatsion modellardan foydalanish.....	48
Bo'ronova G. COVID-19 pandemiyasi davrida robototexnika to'garaklarini virtual didaktik vositalar yordamida tashkil etish samaradorligi.....	51
Ғоziбеков Т. Маиший-турмуш доирасидаги турли зўравонлик ва у билан боғлиқ ҳуқуқбузарликларнинг турлари, келиб чиқиш сабаблари, илмий таҳлилу ҳамда уларнинг олдини олишнинг ўзига хос хусусиятлари.....	55
G'ofurova S. Strategies to increase critical thinking skills in english language teaching.....	59
Daminova G. Zamonaviy ta'lim muhitida integrallashgan kimyo darslarini tashkil qilish.....	62
Dekhkanova N. The use of innovative technologies in teaching in medical universities.....	66
Джураева Д. Муаммоли ёндашув асосида бўлажак ўқитувчиларнинг ижодий қобилиятларини ривожлантириш модели.....	69
Замилова Р. Вопросы формирования исторического мышления будущих учителей при изучении исторических наук.....	72
Илхамова Д. Клиническая характеристика психологических расстройств у детей, больных хроническими соматическими заболеваниями.....	77
Инамова Г. Юкори синфларда инглиз тилини аудиовизуал воситалар ёрдамида тинглаб тушуниш кўникмасини ривожлантиришдаги муаммолар.....	82
Ишқобилов Ф. Компьютер имитацион моделлар асосида зоология фанидан углеводларнинг тузилиши ва ҳаракатларини виртуал лабораториясини яратиш технологияси.....	85
Карамян М. Психологическое благополучие как фактор ценностного отношения личности к здоровью.....	90
Қўнғиров И. Ижтимоий шериклик моделининг такомиллашуви жараёнида фуқароларнинг сиёсий маданияти.....	94
Qurbanov A. Bo'lajak muhandis-elektriklarning kasbiy sifatlariga qo'yiladigan zamonaviy talablar.....	97
Мажитов М. Шахс шаклланиши жараёнида ижтимоий муҳитнинг аҳамияти.....	101
Маматов З. Ижтимоий-сиёсий қарашлар тарихида фуқаролик жамияти ғоясининг тараққиёти.....	105
Мамаюсупова И. Ўспиринлар ўртасидаги ўзаро муносабатларидаги низоларларининг экспериментал жиҳатдан ўрганилиши.....	108
Mahkamova L. Insult kasalligi bilan xastalangan bemorlarda afaziyalarning namoyon bo'lish xususiyatlari.....	112
Мираширова Н. Талаба-психологлар касбий камолотида ижтимоий-психологик портретининг аҳамияти.....	116
Mirg'iyazova M. Common problems caused by testing and assessment in learning legal english and test modification process (in an example of tsul).....	120
Мустафаева Н. Инглиз тилида ёзма нутқ компетенциясини ривожлантиришдаги кийинчиликларни бартараф этишда мультисенсорли ёндашуви хики методи.....	124
Nuraliyeva N. Boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarni malaka oshirish jarayonida kasbiy-ijodiy faoliyatini rivojlantirish.....	127
Нуритдинов А. Спортчи тайёргарлигида илмий ёндашувнинг асосий йўналишлари.....	130
Отамуродов Ғ. Таълим соҳасида педагог кадрларни малакасини оширишда хориж тажрибасининг назарий ва илмий асослари.....	133
Radjabova A. Gender fenomeniga sharq va g'arb falsafasidagi munosabat.....	137
Raxmatov E. Yunon-rim kurashida kombinatsion hujum harakatlarini takomillashtirish yo'llari.....	140
Рябова М. Разработка методики диагностики семейной истории и семейных традиций.....	145
Самадов Ғ. Рақамли технологиялар муҳитида сиёсий лидер имижини бошқариш.....	149
Саъдиева Г. Давлат хизматчиси фаолиятини мувофиқлаштиришнинг методологик муаммолари.....	153
Сейтова З. Концепция устойчивого развития общества – признание общих интересов человечества.....	157
Туйчиева М. “Адабиёт” дарсликларидagi ўқув материаллари таҳлили.....	160
Туниянов А. Возрастная динамика переживания счастья в семье (гендерный аспект).....	164
To'g'achonov F. Fizika o'qitishda kompyuter texnologiyalaridan foydalanishning didaktik asoslari.....	168
Тургунова Г., Гаффорова М., Закирова Э. Фокус-группы как метод изучения представлений студентов о семье.....	171
Туркменова М. Талабалар толиқишини олдини олиш.....	175
Tursunov Q., Shohimardonov J. "Milliy dastur" asosida yaratiladigan zamonaviy ta'lim dasturi tahlili.....	178
Uginov B. Oliy ta'limda ta'lim sifati.....	182
Файзиева О. Техника тройного прыжка с разбега и методы его обучения студентам.....	185
Хайдарова А. Виртуал фуқаролик жамияти концепциясининг фалсафий меъзонлари.....	189
Хасанова Н. Қандли диабетда шахснинг касалликка ва даволанишга муносабатининг хусусиятлари.....	193
Хафизова У. Философские основы языка религии.....	198
Холназарова Д. Талабаларда ҳуқуқий маданиятни ривожлантиришга таъсир этувчи омиллар.....	201
Ҳамроев Ғ. Она тили таълимида ўқув топшириқларини такомиллаштиришнинг лингводидактик хусусиятлари.....	205

Cho'liyev A. Voleybol – inson salomatligining omili sifatida.....	209
Shirinqulova Sh. Tibbiy yo'nalishdagi ta'lim muassasalarida tibbiy informatika metodikasi.....	213
Эмирова Е. Метод экстраполяции в смене парадигм научного познания.....	217

Филология

Абдувахабова Д. Экспрессивлик ва эмотивлик категорияларини коммуникатив-прагматик хусусиятлари.....	220
Abdujabborova X. Alisher Navoiy asarlarida "faylasuf" termini ma'nosini bildiruvchi so'zlar talqiniga doir.....	223
Абдуллаев А. Жой номларида миллий-маданий белгиларнинг акс этиши (тошкент вилояти топонимлари мисолида).....	226
Abdullayeva K. Comparative analysis of english and uzbek folklore genres.....	230
Абдухамидова Д. Значение 家-из-«дом» в системе имен родства в японском языке.....	233
Авилова К. Тиббий терминологиянинг лингвистик хусусиятлари, "тиббий атама" тушунчаси ва унинг шаклланиши ва ривожланиш тарихи.....	236
Азимов И. Иброҳим тоҳирийнинг тил ва имло масаласига муносабати.....	240
Ахмедова О. "Ё рамазон" кўшиқларининг оммавий ахборот воситаларида ёритилиш ва талқини масалалари.....	244
Vaxodirova Sh. Psixolingvistik yondashuvga doir tadqiqotlar tarixi va tavsifi.....	247
Бобокалонов П. Француз ва ўзбек тилида каноник модели гап, каноник модели гапларнинг прагматик хусусиятлари, гап таркибидаги унсурларнинг объектив ва субстанционал қиймати.....	251
Давронова Ш. Адабиётда контраст тасвирлаш усули (исажон султоннинг "олисдаги урушнинг акс-садоси" хикояси мисолида).....	253
DjamaIxoDjayeVa G. Muhammad Yusuf dostonlarida maqol va matallarning ifodalanishi.....	256
Дўстмаматова Н. Форма сравнительной степени прилагательных.....	259
Зоирова А. Феминистик тадқиқотларда гине критик ёндашув.....	263
Избаева Н., Гафурова У. Некоторые размышления о термине «школы в науке».....	266
Икромхонова Ф. Типологик таҳлиллар (тарихий асарлар мисолида).....	269
Ишанжанова М. Француз ва ўзбек матнларида макон дейксисининг стилистик таҳлили.....	272
Matkarimova A. Linguopragmatic and linguoculturological features of language means expressing the semantic field of "respect".....	276
Мирханова Г. Синоним сўзлар ўқув лугатининг мегақурилиши.....	279
Mirsharipova Sh. Tarixiy romanlarda temuriy malikalar obrazi talqini.....	282
Муллаева С. Мултимедиявийликнинг анъанавий матбуот материалларига таъсири.....	286
Обиджонова М. Рэй брэдли ва хожиакбар шайхов хикояларида фан-техника тараққиётига муносабат.....	290
Расулова Г. Айрис мёрдокнинг «кўнғирок (the bell)» романида композиция қурилиши.....	294
Раҳимов З. Бадииятда изтироблар талқини.....	298
Хурсанов Н. Драматик асарлардаги вербал компонентларнинг соціопрагматик хусусиятлари.....	301
Шодиева Ш. Концептнинг лисоний воқеланиши.....	304
Eshniyazova A. Zamonaviy qissa poetikasida ramz va metafora.....	307

UDK: 372.881.

Shafolat SHIRINQULOVA,
Toshkent tibbiyot akademiyasi
O'zbek va xorijiy tillar kafedrasida o'qituvchisi
E-mail: shafolat@gmail.com

Toshkent tibbiyot akademiyasi O'zbek va xorijiy tillar kafedrasida dotsenti Jo'rayev A. X. taqrizi asosida

TIBBIY YO'NALISHDAGI TA'LIM MUASSASALARIDA TIBBIY INFORMATIKA METODIKASI

Annotatsiya

Ushbu maqolada tibbiyot tarixi tibbiy informatika, tibbiyot va sog'liqni saqlashda axborot texnologiyalari, ulardan foydalanish, hamda jamiyat hayotida tutgan roli ulug' ajdodlarimizning tibbiyot va boshqa fanlar jumladan informatika, aniq fanlar rivojlanishiga qo'shgan hissasi ma'lum bir fanlarga tamal toshini qo'yanligi haqidagi faktlarni keltirib o'tamiz.

Kalit so'zlar: tibbiy informatika, tibbiy vazifalar, tibbiy axborot texnologiyalari, Avitsenna, tibbiyotdagi informatsion jarayonlar, kompyuter axborot tizimlari.

МЕТОДОЛОГИЯ МЕДИЦИНСКОЙ ИНФОРМАТИКИ В МЕДИЦИНСКИХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ

Аннотация

В данной статье рассматривается история медицины, медицинская информатика, информационные технологии в медицине и здравоохранении, их использование и роль в общественной жизни, приводятся факты.

Ключевые слова: медицинская информатика, медицинские задачи, медицинские информационные технологии, Авиценна, информационные процессы в медицине, компьютерные информационные системы.

METHODOLOGY OF MEDICAL INFORMATICS IN MEDICAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Annotation

This article discusses the history of medicine, medical computer science, information technology in medicine and health care, their use and role in public life, facts are provided.

Key words: medical informatics, medical tasks, medical information technology, Avicenna, information processes in medicine, computer information systems.

Kirish. Oliy ta'lim tizimini tubdan takomillashtirish, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustuvor vazifalaridan kelib chiqqan holda, kadrlar tayyorlash mazmunini tubdan qayta ko'rish, xalqaro standartlar darajasiga mos oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash uchun zarur sharoitlar yaratilishini ta'minlash shart sharoitlari keltirib o'tilgan. Hayotimizning barcha sohalari kabi ta'lim tizimini ham modernizatsiyalash bugungi kunning eng dolzarb masalalaridan biri bo'lib qolmoqda. Innovatsion ta'lim muhitini yaratish, uni xalqaro andozalarga to'liq mosligini ta'minlash yoshlarimizning bugungi tez o'zgaruvchan ijtimoiy hayotga muvaffaqiyatli ijtimoiylashtirishning muhim omilidir. «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi»ni amalga oshirish uzluksiz ta'lim tizimining tuzilmasi hamda mazmunini zamonaviy fan yutuqlari va ijtimoiy tajriba asosida takomillashtirishni ko'zda tutadi. Buning uchun, avvalo, barcha ta'lim muassasalaridagi dars jarayonlarini ilg'or, ilmiy uslubiy jihatdan asoslangan zamonaviy uslubiyot bilan ta'minlash lozim[4].

Yosh avlodga ta'lim-tarbiya berishning maqsadi, vazifalari, mazmunini yangilash tizimi oldida turgan dolzarb muammolardan biri hisoblanadi. Barchamiz bugun chuqur anglab oldik-faqatgina zamonaviy asosda ta'lim-tarbiya olgan, jahonning manaman degan mamlakatlaridagi tengdoshlari bilan bellasha oladigan, jismoniy va ma'naviy jihatdan barkamol yoshlar biz boshlagan ishlarni munosib davom ettirish va yangi bosqichga ko'tarishga qodir bo'ladi. Har tomonlama yetuk, barkamol yoshlarni yetishtirish uchun albatta malakali, o'z mutaxassisligini chuqur egallagan o'qituvchilar zarur.

Respublikamizda ta'lim sohasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar o'sib kelayotgan yosh

avlodga intellektual qobiliyatlar va kasbiy bilimlarni rivojlantirishni ko'zda tutadi. Bunday kelib chiqqan holda har bir fanning maqsadi bo'lajak mutaxassisning ixtisoslik fanlaridan ta'lim berish metodikasi, oliy ta'lim tizimida o'qitish shakllari hamda o'qitishning ilg'or pedagogik va axborot texnologiyalariga oid bilim va ko'nikmalarini shakllantirishdan iboratdir[6].

Hozirgi vaqtda tibbiy informatika o'z predmetiga, o'rganish obyektiga ega va boshqa tibbiyot fanlari orasida o'rin egallagan mustaqil fan sohasi sifatida rivojlanmoqda. Tibbiy informatika - bu tibbiyot va informatikaning o'zaro ta'siri natijasi bo'lgan amaliy tibbiy va texnik ilmiy intizom: tibbiy vazifalar - usullar majmuasini, informatika esa yagona uslubiy yondashuvga asoslangan vositalar - texnikalar majmuasini ta'minlaydi.

Tibbiy informatika informatikaning amaliy turlaridan biri ekanligini hisobga olsak, uning rivojlanishi va taraqqiyoti umumiy informatika bilan bog'liq bo'lib, fundamental fan sifatida kompyuter axborot tizimlariga asoslangan[1].

Amaliy fan sifatida esa, informatika axborot jarayonlarining qonuniyatlarini o'rganadi, axborot kommunikatsiya modellarini yaratish, muayyan sohalarda axborot tizimlari va texnologiyalarini ishlab chiqish bilan shug'ullanadi.

Tibbiy informatikaning o'zi axborot texnologiyalarining tibbiy qo'llanilishini o'rganadi. Shu bilan birga, tibbiy muammolarni hal qilishda standart, universal informatika vositalaridan ham, maxsus tibbiy axborot texnologiyalari va tizimlaridan foydalanish ham o'ziga qamrab oladi[9].

Tadqiqot metodologiyasi. Yigirmanchi asrning o'rtalaridan boshlab odam va avtomat, avtomat va avtomat o'rtasida axborot almashishni o'z ichiga olgan umumiy ilmiy tushunchaga aylandi. "Axborot" tushunchasiga har bir ilmiy fan o'z mazmunini qo'yadi. Zamonaviy ilm-fanda, odatda, ma'lumot xabarning talqini, ya'ni ma'lumotlar xabarda ma'lumot taqdim etilgan shaklga bog'liq emas. Bizning fikrimizcha, tushunish faqat materiyaning yagona shaklida - inson ongida bo'lib, uning o'zi materiyaning eng yuqori shakli hisoblanadi. Inson ijtimoiy mavjudot bo'lib, u boshqa odamlar bilan muloqot qilish uchun ular bilan ma'lumot almashishi kerak[4].

Demak axborot quyidagi ijtimoiy ahamiyatga ega xususiyatlarga ega bo'lishi kerak:

Tushunarliklik

Foydalilik

Ishonchliklik

Muvofiqlik

To'liqlik

Aniqlik

Qiyamat.

Odamlar atrofida dunyo haqida ma'lumotni hissiy organlar - atrof-muhit va uning tanasidagi o'zgarishlar to'g'risida xabar beruvchi signallarni qabul qiluvchi sifatida xizmat qiluvchi asab qurilmalari yordamida oladilar. Beshta tashqi sezgi tizimi mavjud bo'lib ular: ko'rish, eshitish, hid, ta'm, teri sezgirligi. Ko'zlar orqali odamlar vizual ma'lumotni idrok etadilar; eshitish organlari ma'lumotni tovushlar shaklida etkazib beradi; hid hissi hidlar haqida ma'lumot olish imkonini beradi; ta'm organlari ta'm sezgilari haqida ma'lumot olib boradi; teginish organlari sensorli ma'lumot beradi. Inson sezgilari yordamida qabul qilingan ma'lumotni boshqa odamlarga tushunarli bo'lishi uchun tuzatishga intiladi. Insoniyat o'zining rivojlanish tarixi davomida axborotni saqlash va uzatishning turli usullarini ixtiro qildi va takomillashtirdi. Sezgilari tashqi dunyo va odam o'rtasida ma'lumot o'tkazuvchisi bo'lib xizmat qiladi. Sezgi a'zolarining ishi inson faoliyatiga kiradi, uni zarur ma'lumotlar bilan ta'minlaydi va shu bilan birga faoliyatga bo'ysunadi: inson tomonidan qabul qilingan signallarning ulkan oqimidan sezgilari aniq zarur bo'lganlarini tanlaydi, joriy faoliyatni amalga oshiradi[7].

Tibbiyot tarixi qadim zamonlardan to hozirgi kungacha kasalliklarga va kasalliklarga bo'lgan munosabatlarda jamiyatning qanday o'zgarishlarini ko'rsatadi. Mikroskop ixtiro qilinishi uyg'onish davrida tushunchalarni takomillashtirishning natijasi bo'ldi. Aholining sog'lig'ini saqlash choralari, ayniqsa, 19-asrda ishlab chiqilgan, chunki shaharlarning tez o'sishi muntazam ravishda sanitariya choralari talab qiladi. 20-asrning boshlarida tez-tez yirik kasalxonalar bilan bog'langan ilg'or tadqiqot markazlari ochildi. 20-asr o'rtalarida antibiotiklar kabi yangi biologik davolash usullari mavjud edi. Ushbu yutuqlar, shuningdek, kimyo, genetika va rentgenografiyaga rivojlandi[3].

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Avvalambor shuni ta'kidlab o'tishimiz lozimki, tibbiyot va tibbiy texnologiyaning bu cho'qqiga chiqishida ulug' ajdodlarimiz O'rta asrning buyuk tabibi, qomusiy olim g'arbda Avitsenna nomi bilan mashhur bo'lgan bobokolonimiz Abu Ali ibn Sinoning xizmatlari juda katta. Ibn Sinoning tabobatda qilgan ishlari uning nomini bir necha asrlarga shu fan sohasi bilan chambarchas bog'ladi. Olimning tabobat taraqqiyotidagi buyuk xizmati shundaki, u o'zigacha o'tgan turli xalq

namoyandalari tomonidan asrlar davomida tib ilmi sohasida to'plangan ma'lumotlarni saralab, muayyan bir tartibga soldi va ularni o'z tajribalari bilan boyitgan holda ma'lum nazariya va qonun-qoida asosida umumlashtirdi. Bunga uning «Tib qonunlari» va bu asarning jahon tib ilmi tarixida tutgan mavqei hamda qozongan shuhrati yorqin dalildir. Ibn Sino turli kasalliklarning differensial diagnostikasida va gavdaning umumiy holatini aniqlashda tomir urishi, siydik va najasga qarab olinadigan belgilarga katta e'tibor beradi. Masalan, diabet (qand) kasalligini u siydikning holati, shu jumladan, undagi shirinlik moddasiga qarab tashxis qiladi[5].

Bundan tashqari Abu Hanifa ad-Dinavoriy, Abu Mansur Somoniy, Muhammad ibn Yusuf Iloqiy, Muhammad ibn Bahrom Kolonisiy, Ali ibn Umar Najibuddin Samarqandiy kabi mashhur tabib va hakamlar turli kasalliklarning kelib chiqish sabablari, ularning oldini olish va davosiga hamda dorishunoslikka oid ilmiy asarlari va amaliy ishlari bilan Sharqda tibbiyotning rivojlanishiga katta hissa qo'shdilar[6].

Tahlil va natijalar. Tibbiyotda avtomatlashtirish, tibbiy axborotlar tizimi, axborot texnologiyalarini tibbiyotga kengroq ta'sis etish jamiyat rivojlanishida katta ahamiyatga ega. Tibbiy informatika fanini o'rganish hamda tibbiy texnologiyalarni qo'llash va tadbiiq qilish jamiyat uchun muhim ahamiyatga ega. Sog'liqni saqlash va uning quyidagi tashkiliy darajalari rivojlanayotgan mamlakatimizda muhim omil hisoblanadi va ilmiy tadqiqot institutlari, tibbiy texnika vositalarini kashf qilish kibernetik laboratoriyalar tashkil etish, tibbiy biologik, klinik va profilaktik information jarayonlarni kengaytirishimiz zarur. Mamlakatimizda tibbiyot hamda tibbiy informatikani yuqori cho'qqiga olib chiqish uchun quyidagilarni oldimizga maqsad qilib qo'yushimiz lozim:

1) tibbiyotdagi information jarayonlar tadqiqotini kengashtrish.

2) tibbiyotga yangi informatsion texnologiyalarni kiritish.

3) tibbiyotga hisoblash texnikasini tadbiiq qilish va yaratishning ilmiy muammolarini hal qilish[8].

Xulosa. Zamonaviy tibbiy servisning ahamiyatini chuqur anglash va uning tarkibi va ishlab chiqarishini talab darajasida tashkil etish to'g'risida ilmiy amaliy bilimlar va o'quvlar tizimini shakllantirish va shuningdek, o'z kasbiga, xizmat qilayotgan joyiga sadoqat, bemorlarga esa hurmat-ehtirom fazilatlarini tarbiyalash ham ma'lum ma'noda tibbiy informatika bilan bog'liq bo'lib uni ma'lumotlar alamashilayotgan paytda ko'rishimiz mumkin. Faoliyatning asosi hisoblangan tibbiy servis korxonalarini ishlab chiqarish texnika bazasini tashkil etish, ishlatish va rivojlantirish bo'yicha ilmiy va amaliy bilimlar majmuasini shakllantirish muhim ahamiyatga ega. Tibbiy axborot markazlari, stantsiyalar va hokazolar ishlab chiqarish texnika bazasini rivojlanish tarixini ilmiy o'rganish, ularning hozirgi holati va takomillashtirish yo'llarini tahlil qilish, zamonaviy xizmat ko'rsatishni tashkil etish muhim ahamiyatga ega[2].

Har qanday ijtimoiy jamiyatda yosh avlod ta'lim-tarbiyasi muayyan maqsad asosida tashkil etiladi. Ta'lim-tarbiyaning maqsadi ijtimoiy jamiyat taraqqiyoti, uning rivojlanish yo'nalishi, ijtimoiy munosabatlar mazmunidan kelib chiqib belgilanadi. Bugungi kunda O'zbekiston Respublikasida tashkil etilayotgan ta'lim tarbiyaning asosiy maqsadi komil insonni tarbiyalab voyaga yetkazishdan iborat.

Chunki bugungi O'zbekiston ta'lim tizimida tafakkur salohiyati yuqori, o'z kasbi ravnaqiga xizmat qila oladigan jahon andozalariga mos, raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash ustuvor vazifalardan biri sanaladi.

ADABIYOTLAR

1. Burxonova X.K., Murodov M.M. Mikrobiologiya. Toshkent, «O'qituvchi», 1975.
2. Bakulina N.A. i dr. Mikrobiologiya. Toshkent. Meditsina, 1979.
3. Rabotnova I. L. Obshaya mikrobiologiya. M. Vssh. shkola, 1966.

4. O'zbekiston Respublikasi "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi" //Barkamol avlod-7. O'zbekiston taraqqiyotining poydevori. –T.: "Sharq" nashriyot matbaa-konsermi. 1997-yil.
5. Azizxo'jaeva N. N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. –T.: O'zbekiston yozuvchilar uyushmasi Adabiyot jamg'armasi nashriyoti. 2006 y. 200 b.
6. Yo'ldosheva J.R. Usmonova S.A., Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni amaliyotga joriy qilish. –T: "Fan va texnologiya" nashriyoti. 2008-yil. 132-bet.